

Utvärderingsrapport

Osteologi/arkeologi med inriktning mot osteologi 2019-11-11

Inledning

I enlighet med riktlinjer fastställda av Uppsala universitet (UFV 2015/475) och historisk-filosofiska fakulteten (HISTFILFAK 2017/23) har högskoleexamen i osteologi (A & B-kurser) och kandidatexamen i arkeologi med inriktning mot osteologi (A, B & C-kurser) utvärderats. Institutionen för arkeologi och antik historia har arbetat med utbildningsutvärderingen under läsåret 2018–19 samt under höstterminen 2019. Upplägget består, förutom av möten med lärare, studenter och utbildningsansvariga, av en självvärdering, platsbesök av en bedömarpanel, rapport från bedömarpanelen, samt denna utvärderingsrapport.

Bedömargruppen bestod av:

- *Externa (ämnes)granskare*: Professor Laszlo Bartosiewicz och docent Anna Kjellström
- *Intern granskare*: FD Ann-Christin Karlsson
- *Granskare från studentkåren*: Felix Jeppson

Bedömarpanelen besökte institutionen på Campus Gotland 25–26 september 2019. Den första dagen träffade bedömarpanelen 1) utbildningsansvariga (professor i ämnet, prefekt och studierektor); 2) undervisande lärare; och 3) studenter. Lunch och eftermiddagsfika intogs tillsammans med hela avdelningens personal. Den andra dagen ägnade panelen förmiddagen åt att själva diskutera och sammanställa sina intryck – möjlighet att ställa kompletterande frågor fanns. Preliminära slutsatser lämnades till ämnesansvarig och prefekt under lunchen, vilken avslutade bedömarpanelens platsbesök. Efter att panelens skriftliga rapport lämnats har den diskuterats av berörda lärare, prefekt och studierektor.

De viktigaste slutsatserna av utvärderingen

Styrkor med utbildningen

Sammanfattningsvis kan konstateras att förutsättningarna för utbildningen i osteologi är god. Det finns en miljö som underlättar positiv utveckling och samarbete inom och utom ämnet, inom och utom institutionen. Utbildningens styrkor består bland annat av:

- lärarnas vetenskapliga (bredd och spets) och pedagogiska kompetens
- det pedagogiska samtalet mellan lärare i institutionens samtliga ämnen
- viljan till pedagogisk fortbildning och utveckling
- genomförandet av undervisningen med varierade former
- genomtänkt upplägg och progression inom och mellan nivåerna (se dock svagheter)
- mycket goda ämneskunskaper hos studenter som passerat godkänt
- inkludering av alla studenter i aktiviteter med gästföreläsare, gästforskare och externa aktörer
- engagerade lärare; fortlöpande dialog med studenterna; stor tillgänglighet för studenter
- engagerade studenter; hög närvaro med arbete i osteologiska laboratoriet
- systematisk uppföljning av studenter som halkar efter i studierna

Utvärderingsrapport

Osteologi/arkeologi med inriktning mot osteologi 2019-11-11

Identifierade svagheter och utvecklingsområden

Några av de viktigaste synpunkterna tas upp i detta avsnitt. Bedömarpanelen, liksom institutionen, konstaterar att osteologiämnets största svaghet eller sårbarhet gäller bemanningen med endast två heltidsanställda lärare. Ämnets natur kräver mycket praktisk handledning av lärarna. Under den utvärderade perioden har dock en doktorand medverkat väsentligt i undervisning och handledning inom ramen för sin anställning. Institutionen delar inte panelens uppfattning att pensionsavgång och meritering gällande befintlig personal utgör en sårbar situation då rekrytering givetvis måste inledas i god tid.

Bedömarpanelen tar upp det vikandestudentunderlaget och institutionens åtgärd att inrätta ett nytt kandidatprogram i *Arkeologi och osteologi* med start HT 2020. Det vikande studentantalet gäller dock inte osteologiämnet som under åren sedan samgåendet haft en relativt jämn tillströmning, utan arkeologi på Campus Gotland där studentantalet är tydligt minskande. Programmet syftar till att synliggöra *både* osteologi och arkeologi på Campus Gotland och i båda fallen ge en mer gedigen och användbar utbildning. I det nya programmet införs nya och obligatoriska kurser den femte terminen. En av dessa kurser (paleopatologi) kommer att bidra till att "trycket" minskar på nuvarande B-kurs i osteologi då den flyttas från B-kursen, vilket bedömarpanelen framför som en nödvändig åtgärd.

Bedömarpanelen framför också farhågor att studentantalet i osteologi kommer att öka och därmed arbetsbelastningen på ämnets lärare. Institutionens styr dock över antagningstalen och dessa sätts alltid i samråd med undervisande lärare.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Institutionen noterar att huvudområdets självvärdering och bedömarpanelens rapport inte innehåller några allvarliga brister i utbildningen utan är tämligen samstämmiga vad gäller styrkor och identifierade utvecklingsområden. Tabellen sist i dokumentet summerar de rekommendationer och planerade åtgärder som kommer att vidtas för att ytterligare höja kvaliteten.

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr ARKEOLOGI 2019/53
Dnr HISTFILFAK 2020/1

Utvärderingsrapport

Osteologi/arkeologi med inriktning mot osteologi 2019-11-11

Tabell: Utvecklingsinsatser för utbildning i huvudområdena osteologi/arkeologi med inriktning mot osteologi

Utvecklingsområde	Beskrivning & åtgärder	Ansvarig & tidsperiod
1) Bemanning	En mera långsiktig översyn behöver göras av bemanningen av osteologiutbildningen. Den finns bara på kandidatnivå, men nuvarande lärare är engagerade som biträdande handledare för masterstudenter i arkeologi som arbetar med osteologiskt källmaterial. Till detta kommer det nya kandidatprogrammet som innebär att samtliga studenter läser Osteologi A & B. Dock är det inte givet att studentantalet ökar totalt.	Prefekt, studierektor, osteologiämnet & senare institutionsstyrelse behandlar frågan under 2020
2) Kursmål i kursplaner vs undervisningens innehåll; Progression; Kurslitteratur	Bedömarpanelen framför att det finns diskrepanser mellan innehåll och kursmål vs vad som framgår av scheman och kursdokument, att progressionen inom ffa A-kursen inte framgår tydligt samt att kurslitteraturen till viss del behöver uppdateras. Institutionen har påbörjat arbetet med att se över utbildningens helhet – vilket nyligen har gjorts – men se till att ovan framgår tydligt i den skriftliga dokumentationen.	Studierektor, lärare i osteologi. Nu – HT 2020/VT 2021
3) Examinationsformer	Examinationsformerna är varierade och speglar progression under hela utbildningen men behöver tydliggöras både i kursplaner, skriftliga kursdokument samt tydliggöras muntligt och fortlöpande för studenterna. Särskilt B-kursen innehåller för närvarande ett alltför stort antal skriftliga inlämningsuppgifter vilket riskerar att dels utgöra en orimlig arbetsbörda för studenterna (och examinerande lärare) och dels att kvalitet och djup går förlorat för kvantitet. B-kursens examinationsformer kommer i vissa fall att förändras till kommande termin.	Studierektor, lärare i osteologi. Nu – HT 2020/VT 2021
4) Teorikurs på C-nivå	Bedömarpanelen tar upp problem vad gäller innehåll och litteratur i momentet <i>Osteologisk teori och metod</i> som getts på C-kursen. Denna kurs är adresserad som det självvalda problemområdet i den fördjupade delen i självvärderingen. Kursmomentet heter nu <i>Teoretiska perspektiv inom osteologi</i> där fokus ligger på teori (inte metod).	Lärare i osteologi, prefekt, studierektor. Kursplan klar. Införs VT 2020
5) Omfördelning av utbildningsinsatser	Som framgår av punkt 5 lider B-kursen av ett alltför stort innehåll och därmed betungande examinationer. Genom införandet av <i>Kandidatprogtam i arkeologi och osteologi</i> kommer momentet <i>Paleopatologi</i> 4,5 hp att bli ett nytt kursmoment om 7,5 hp på termin fem (som ges på HT). Därmed får också de kvarvarande momenten på B-kursen mera utrymme och lärarnas undervisningsinsatser fördelas jämnare under läsåret.	Studierektor, lärare i osteologi och arkeologi Ny B-kurs VT 2022 Ny 5:e termin HT 2022
6) Studentmedverkan	Oavsett den nära kontakten med studenterna i osteologi behöver kursmål förtydligas för studenterna vid kursstart och studenternas medverkan i utformning och utveckling av utbildningen stärkas. Förutom kursvärderingar genomförs terminsvis träffar med grundutbildningsrådet (ett på vardera campuset), detta leds av en lärare i arkeologi. Lärarna i osteologi kommer att systematiskt följa upp varje kursmoment i slutet av dessa.	Ansvariga: lärare i osteologi Från HT 2019 (oktober)